

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2023

УДК 657

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 1. м. Полтава, 30 – 31 березня 2023 р. Полтава, 2023. 845 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету:

КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

МАЛИШКІН ОЛЕКСАНДР - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА ТЕТЯНА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровського державного аграрно-економічного університету

КАРПОВА ВЛАДА - к.е.н, доцент кафедри митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

РИЛЄЄВ СЕРГІЙ - к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Автори, 2023

© Кафедра обліку і оподаткування, 2023

© Полтавський державний аграрний університет, 2023

Дмитро Мусійович Фесенко (1926-2012 рр.)

Науковий шлях Дмитра Мусійовича почався з навчання в аспірантурі Українського інституту економіки і організації сільськогосподарського виробництва та захисту кандидатської дисертації у 1967 році на тему «Планування, облік витрат і калькуляція собівартості продукції в колгоспах». У тому ж році науковець був прийнятий на посаду доцента кафедри бухгалтерського обліку Полтавського сільськогосподарського інституту. З 1974 р. по 1988 р. працював проректором інституту з навчальної роботи, а з 1994 р. - завідувачем кафедри бухгалтерського обліку.

У 2001 р. професор Фесенко був обраний головою Полтавського регіонального відділення Федерації бухгалтерів, аудиторів і фінансистів АПК України. Успіхи у науковій та навчально-методичній роботі Дмитра Мусійовича відмічені багатьма відзнаками, зокрема: Заслужений працівник вищої школи Української РСР (з 1986 р.); член Методичної Ради з бухгалтерського обліку та звітності Міністерства аграрної політики України.

Як учасник та ветеран Другої світової війни, Фесенко Д. М. неодноразово був нагороджений медалями та відзнаками, а за період трудової діяльності - відзначений нагородою «За доблесну працю». З під його пера вийшло більше 180 науково-методичних праць і розробок (зокрема 28 підручників і посібників).

VI Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством».

30 березня 2023 року працівники кафедри обліку і оподаткування факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету організували і провели VI Всеукраїнську науково-практичну інтернет-конференцію «Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством».

Незважаючи на тривалий воєнний стан, спричинений агресією росії, цей захід об'єднав в онлайні 80 закладів вищої освіти з усієї України, кількість учасників якого сягнула понад 800 осіб; близько 600 тез доповідей було надіслано для публікації у десяти тематичних рубриках.

Модераторами зустрічі були Канцедал Наталія Анатоліївна, завідувачка, професорка кафедри обліку і оподаткування, Лега Ольга Василівна, професорка кафедри обліку і оподаткування, та Ліпський Роман Вікторович, доцент кафедри обліку і оподаткування.

З вітальним словом до учасників конференції виступили:

Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна, к. е. н, професорка, декан факультету обліку та фінансів, яка наголосила на важливості збереження кращих традицій міжуніверситетської співпраці та наукової активності в умовах воєнного стану;

Єрмолаєва Марина Валентинівна, к. е. н, професорка, професорка кафедри обліку і оподаткування, яка навела біографічну довідку про видатну особистість – професора Фесенка Дмитра Мусійовича, пам'яті якого вже вшосте присвячується науковий захід, щорічно ініційований кафедрою обліку і оподаткування.

Канцедал Наталія Анатоліївна, завідувачка, професорка кафедри обліку і оподаткування, яка наголосила на важливості популяризації наукових досліджень у сфері бухгалтерського обліку, оподаткування, контролю, аналізу, фінансів та економіки в цілому, поділилася досвідом дослідження навчальної мотивації здобувачів в умовах війни, а також практичними підходами до вдосконалення методики викладання дисциплін економічного спрямування в умовах викликів і загроз.

Окрему подяку за участь у конференції висловлюємо Єгоровій Олені Володимирівні, доцентці кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету, та Рилєєву Сергію Володимировичу, доценту кафедри фінансів, обліку і оподаткування Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету за підготовку виступів і змістовних презентацій здобувачів Ромаш Дарії Володимирівни (доповідь на тему «Краудфандинг як джерело фінансування бізнесу») та Фербей Галини Михайлівни (доповідь на

тему «Загальні та податкові аспекти підприємницької діяльності електронних резидентів»).

Кафедра обліку і оподаткування висловлює вдячність усім співорганізаторам, учасникам і представникам наукової спільноти, які попри складний для України період, обтяжений війною та її наслідками, знаходять змогу для наукової творчості, публічного обговорення та висвітлення результатів наукової діяльності.

Ми - єдиний народ: самоусвідомлений, незламний, волелюбний і нескорений. Перемогу наближають для нас Збройні Сили, і всі, хто в цю Перемогу вірить!

Наша боротьба триває, наша віра в краще непохитна!

Ми сильні, ми вільні! Україна переможе! Слава Україні!

З повагою Організаційний комітет!!

ПЕТРОЧЕНКО В.А., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **ЧКАН І.О.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування,

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЇ

Актуальність. В умовах сьогодення інформація стала стратегічним ресурсом, основою будь-якого рішення, яке являє собою сукупність знань про факти та зв'язки між ними. Конфіденційна інформація органів державної влади та підприємницьких структур розміщена в інформаційних системах часто містить факти про досягнутий рівень в сфері економіки, техніки, науки, оборони. І належний захист (фізичний, кібернетичний, технічний) забезпечує безперерйну роботу та потенціал розвитку цих сфер та напрямів. Стає зрозумілим, що сьогодні на перше місце виходять проблеми, пов'язані зі організацією і розвитком кібербезпеки цифрового підприємництва, використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку економіки на мікро- та макrorівнях та стабілізації соціального розвитку в Україні. Доступність інформації та швидкість отримання послуг є результатом фінансової інклюзії, як можливість отримання широкого спектру фінансових та супутніх послуг й працює на розширення цифровізації економіки в якій громадяни, конкурентоспроможні підприємства, держава націлені на довгострокове економічне зростання.

Результати дослідження. Будь-яка нова технологія проходить період незрозуміння, потім ажіотаж, спад і тільки потім повертається до нормального зростання (наприклад, блокчейн або біткойн). При цьому існувати поза сферою державних регуляторів, розвиватись і самовдосконалюватись.

У липні 2020 року Національний банк України затвердив Стратегію розвитку фінтех в Україні до 2025 року – детальний план ініціалізації в Україні фінтех екосистем із доступними цифровими послугами та інноваційними фінансовими послугами [1]. Стратегія передбачає розвиток фінансового сектору за п'ятьма основними напрямками:

- Розвиток фінансових ринків;
- Зміцнення фінансової стабільності;
- Впровадження інновацій у фінансовому секторі;
- Сприяння макроекономічному розвитку та економічному зростанню;
- Розширення фінансової доступності.

Значною мірою реалізація стратегії також залежить від реалізації супутніх цифрових проєктів. Зокрема, імплементація європейської директиви PSD2, запровадження дистанційної ідентифікації та верифікації, можливість здійснювати миттєві платежі з рахунку на рахунок цілодобово, посилення регуляторного периметру в кібербезпеці та всі інші інноваційні проєкти

центробанку. Сьогодні український ринок фінансових технологій є найбільш розвиненим у сфері платіжних послуг та мікрокредитування.

Стратегія фінансової інклюзії охоплює всі ланки економічної системи. Надзвичайно важливим питанням підвищення рівня власної цифрової компетентності держслужбовців – включає в себе не лише вміння використовувати комп'ютерні засоби в професійній діяльності, а й відповідати викликам кіберризиків, уникати небезпек в цифровому просторі, зберігати конфіденційні дані, вміти ефективно впроваджувати електронні послуги для громадян та вирішувати проблемні ситуації за допомогою цифрових технологій.

Не менш важливим є забезпечення інформаційної безпеки суб'єктів підприємництва. Адже вони володіють цінною інформацією (наприклад, конфіденційною інформацією про бізнес, про ділові якості працівників та персональну інформацію щодо клієнтської бази, ноу-хау та ін.). Досить важливою для суб'єктів підприємництва є інформація про фінансовий стан, конкурентоспроможність продукції, кількісний і якісний склад персоналу. Керівництво має ухвалювати рішення про те, хто і як визначатиме ступінь конфіденційності і важливості інформації.

Інформаційна безпека кожної людини в цифрових системах є ключовою для критично важливих об'єктів інфраструктури. Так як система вміщує в собі персональну інформацію про фізичну особу, то захист спрямований на запобігання несанкціонованих дій з інформацією про фізичну особу. Дані про національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, адреса, дата і місце народження часто використовуються з метою шахрайських дій або навмисне нанесення особистої шкоди, що може створити ланцюг проблем для всіх, з ким пов'язана особа.

Висновки. Проблема ефективної кібербезпеки на мікро- та макрорівнях потребує комплексного вирішення та вимагає скоординованих дій на національному, регіональному та міжнародному рівнях для запобігання, підготовки, реагування та відновлення після кіберінцидентів. Враховуючи актуальні соціально-політичні та інформаційні виклики сьогодення, побудова ефективної системи кіберзахисту в рамках інтегрованого управління кіберзагрозами сприятиме формуванню ефективного механізму протидії загрозам.

Першочерговими напрямками запобігання кіберзагрозам мають бути: захист персональних даних (інтенсивний обмін та використання великих потоків даних знижує ступінь конфіденційності інформації, що використовується, і це створює цифрові загрози); безпека комерційних інформаційних систем; безпека інформаційних систем державних структур; захист виробничого середовища, технологій та засобів.

Список використаних джерел:

1. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/strategiya-rozvitku-fintehu-v-ukrayini-do-2025-roku>

